

*Випуск присвячується
75-й річниці з дня народження
Володимира Юхимовича Некоса*

ПЕРЕДМОВА

У великому нескінченному колі життя так складно і так важливо для кожного не просто піти у вічність, а залишити по собі ту частку своєї душі, яка буде жити, зростати, розвиватись. Для когось ця мрія втілюється у нащадках, а для вчених такими нащадками є їх ідеї, гіпотези, припущення, навіть мрії, які мають втілитися, а може просто викласти на мову теорії та практики його учні та послідовники.

Професор Володимир Юхимович Некос був яскравою особистістю, яка вміла запалювати багаття пошуку. Він завжди приваблював здатністю не просто надати вектор дослідження молодому науковцю, а повернути увагу до проблеми, якої нібито і не існувало, і лише роки потому видавалось, що це був дуже далекоглядний та стратегічно важливий науковий крок. На орбіті цього потужного вченого завжди було безліч тих, кого він надихав, кого підштовхував, кого критикував, і хто самовіддано поринав у вир Науки.

Широкий спектр наукових інтересів В. Ю. Некоса, його тривала й багатопланова наукова біографія, його постійний інтерес до найсучасніших наукових досліджень у географії, геоморфології, геології та екології призвели до появи кількох неформальних наукових шкіл, які успішно розвивались під його керівництвом. Офіційно в історії Харківського університету та української науки проф. Некос В. Ю. є признаним засновником двох нових наукових шкіл – радіогеографії та неоекології. В межах наукової школи радіогеографії його учнями було захищено 5 кандидатських дисертацій, в межах наукової школи неоекології – 7 кандидатських дисертацій.

Важливими напрямками досліджень, які очолював проф. Некос В. Ю. були територіальна організація та ландшафтне обґрунтування використання природних ресурсів (захищена 1 докторська та 5 кандидатських), природно-ресурсний потенціал території, його оцінка та прогноз (3 кандидатські). Значна кількість робіт, охоплювала такі питання еколого-географічних досліджень як антропогенний вплив на природне середовище та його еколого-економічні наслідки (2 докторська, 8 кандидатських), антропогенні й техногенні геосистеми, екосистеми, ландшафти (2 докторські, 7 кандидатських), екологічна безпека ґрунтового покриву і сільськогосподарського виробництва (1 докторська, 2 кандидатські), моніторинг стану та змін навколишнього середовища (1 докторська, 6 кандидатських).

Цей випуск Вісника Харківського університету серія Екологія (засновником якої, до речі, теж був В. Ю. Некос) є світлою пам'яттю нашому Вчителю. В ньому зібрані наукові статті за результатами сучасних наукових досліджень тих, хто зробив свої перші кроки в науці під керівництвом проф. В. Ю. Некоса. Частина з опублікованих доробок була розпочата за його ідеями, частина – результати подальших досліджень, але всі вони об'єднані постаттю того, хто стояв біля витоків цих робіт – постаттю Вчителя, перед яким ми схиляємо голову у знак пошани та вдячності.

Щира подяка та світла пам'ять Вчителю!

Ганна Тітенко, декан екологічного факультету

Володимир Юхимович Некос

ЗМІСТ

Московкин В. М. Слабая конкурентоспособность российской и украинской науки. Меры по ее повышению.....	7
Немец Л. М. Конструктивно- та соціально-географічні особливості природокористування: проблеми та можливості їх вирішення.....	14
Шмандій В. М., Харламова Е. В. Теоретичні та практичні аспекти управління екологічною безпекою на основі антропоцентричного підходу.....	24
Буц Ю. В. Математичне моделювання постпірогенної релаксії геосистем.....	31
Клімов О. В. Проблема формування ландшафтної політики в Україні.....	35
Корнус А. О. Теоретико-методичні основи дослідження трансформації екологічної складової регіональних соціогеосистем.....	42
Космачова М. В. Геологічні пам'ятки Харківщини, їх використання та охорона.....	48
Крайнюков О. М. Моделювання зв'язку результатів біотестування і компонентного складу води... ..	55
Лаврут Т. В. До питання організації системи екологічного моніторингу у військах зв'язку.....	59
Максименко Н. В., Квартенко Р. О. Ландшафтне підгрунття перспектив розвитку регіональної і локальної екологічної мережі Харківської області.....	63
Ричак Н. Л., Свистунова А. М. Оцінка якості атмосферного повітря урбосистеми методом ліхеноіндикації (на прикладі Дзержинського району міста Харкова).....	74
Солоха М. О. Використання безпілотників при вирішенні екологічних задач.....	84
Тітенко Г. В., Баскакова Л. В. Критерії та параметри для розробки моделі урболандшафту.....	91

CONTENTS

Moskovkin V. M. The Weak Competitiveness Of Russian And Ukrainian Science. Measures To Improve It	7
Nemez L. N. Constructive And Socio- Geographical Features Of Natural Resources : Challenges And Opportunities.....	14
Shmandiy V. M., Kharlamova O. V. Theoretical And Practical Aspects Of Management By Ecological Safety On The Basis Of Human-Centered Approach.....	24
Buc Yu. V. Mathematical Design Of Fires Relaxation Of Geosystems.....	31
Klimov A. V. Problem Of Formation Of Landscape Policy In Ukraine.....	35
Kornus A. A. Theoretical And Methodological Investigation Foundations Of Transformation Geo-Environmental Component Of The Regional Socialgeosystems.....	42
Kosmacheva M. V. Geological Landmarks Of Kharkiv Region, Their Use And Protection.....	48
Krainiukov A. N. Design Of Intercommunication Of Results Of Biotesting And Measuring Of Component Composition Of Water.....	55
Lavrut T. V. To Question Of Organization Of The Ecological Monitoring System In Signal Troops.....	59
Maksymenko N. V., Kvartenko R. O. Landscape Criteria In Regional And Local Ecological Network Of Kharkov Region's Development Prospects.....	63
Rychak N. L., Svistunova A. M. Urbansystem Air Quality Assessment By Lichenoidication Method (Illustrated Dzerzhinsky District Of Kharkov).....	74
Solokha M. O. The Use Of Drones To Solve Environmental Problems.....	84
Titenko A. V. Baskakova L. V. Criteria And Parameters For Modeling Urbo Landscape.....	91